

Največji slovenski dnevnik
v Z združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6 00
Za pol leta . . . \$3 00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 238. — ŠTEV. 238.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 11, 1926. — PONDELJEK, 11. OKTOBRA 1296.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

KONVENCIJA AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Konvencija Ameriške Delavske Federacije v Detroitu je uveljavila petdnevni delovni teden kot politiko organizacije. — Zahteva počasni spremembo petdnevnega delovnega tedna, da se ohrani prosperiteto ter zavaruje delavce.

DETROIT, Mich., 10. oktobra. — Krajši delovni dan s petdnevni delovnim tednom kot ciljem za celokupno ameriško industrijo, je sprejela soglasno konvencija Ameriške Delavske Federacije na svoji včerajšnji seji. Ta akcija je vnovič potrdila politiko Ameriške Delavske Federacije, kot je bila sprejeta preteklo leto na konvenciji v Atlantic City.

Pri sprejemu resolucije komiteja, ki je poročal o tem predmetu, in kateremu je načeloval M. Keogh iz Cincinnatija, je izjavila konvencija, da je krajši delovni teden bistvena potreba za ohranitev ameriške prosperitete in zavarovanja telesnih moči mezdni delavcev te dežele.

Ne da bi posebej omenila petdnevnega delovnega tedna, je izjavila konvencija, da zahteva naglica in napetost moderne industrije nadaljno skrčenje delovnih ur in delovnega tedna v celoti. Ta korak so priporočili tako z znanstvenega kot ekonomskega stališča.

Tekom debate na zborovanju so zopet napadli sodnika Elberta Garyja, ker nasprotuje politiki krajšega delovnega časa. Svojim mnenjem je dal izrazu tekom nekega pogovora ob priliki svojega osemdesetega rojstnega dne. Številke, ki kažejo velik narastek proizvoda ameriške industrije, kljub progresivnemu skrčenju delovnih ur, so predložili delegatje, da oslabe trditve sodnika Garyja, da je petdnevni delovni teden neekonomski.

William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije, je skušal v družbi drugih delavskih voditeljev dokazati, da more najti ameriška industrija potrebne trge za razpečanje svojih proizvodov le na ta način, da nudi delu nadaljno skrčenje delovnih ur ter povišanje mezd. Tako velika je produktivnost moderne industrije, da je mogoče preprečiti nadprodukcijo ter ohraniti industrije v teku le s tem, da se nudi mezdni delavcem dežele povečano priliko za porabo.

Resolucija je dala izvršitvenemu svetu federacije navodila, "naj prične z vzgojno kampanjo glede predmeta krajših delovnih ur ter krajšega delovnega tedna in da naj vprizori vse možne napore, da predloži dejstva javnosti."

— Vseposod je opaziti znake, da se nahajamo ob priletku dobe, ki bo hitro povečala človeško proizvodnjo silo, — se glasi v resoluciji. — Že se je razvilo stanje, ki povzroča skrb vsakemu resno mislečemu človeku, vsakemu nalagalcu denarja, industrijalcu in tudi mezdni delavcu. Tako velika je sedanja zmogljivost naših industrijskih naprav, da opravljajo na trg izdelane predmete, da so številne med njimi prisiljene zapreti svoja vrata za par tednov v letu. Poročila vlade Združenih držav nam pripovedujejo, da bi številne naše temeljne industrije, če bi obratovala s polno kapaciteto šest mesecev v vsakem letu, proizvedle več kot njih sedanji letni proizvod.

— Čitali smo v listih, da je sodnik Gary vzemirjen radi petdnevnega delovnega tedna, — je rekel John Frey, predsednik državne delavske federacije iz Ohija ter delegat na konvenciji. — Statistike delavskega departmanta dokazujejo, da se je iz leta 1914 per capita produkcija v jeklarski industriji povečala za petdeset odstotkov in tekom te dobe je stopil osemurni delovni dan na mesto dvanajsturnega. Dokler se ne poglobimo v stvar nimamo nobenega pojma o velikanskem povečanju produkcije. V nekaterih departmentih jeklarske industrije opravljata sedaj dva moža delo, katero je preje opravljalo dvajset mož.

Konvencija je tudi sprejela resolucijo, naj sprejme vlada štiri in štirideset urni delovni teden v arzenalih in ladjedelnicah.

Heye je novi načelnik rajhsvera.

General Heye je bil imenovan naslednikom von Seeckta, a novemu načelniku nemške armade manjka polnomoči, katere je imel njegov prednik. — Hindenburg je resnični vrhovni poveljnik.

BERLIN, Nemčija, 10. oktobra. Maršal von Hindenburg bo od sedaj zanj sam poveljeval nemški armadi, kar je njegova pravica, na temelju republikan. ustave. To je postalo jasno včeraj, ko je imenoval predsednik generalnega poročnika Viljema Heye-a, poveljnika prve divizije Reichswehra, na mesto, ki je postalo prazno vsled resignacije generala von Seeckta, ki je bila posledica agitacije, sleden razkritju, da se je najstarejši sin prejšnjega kronprincea udeležil manevrov Reichswehra kot poročnik.

General Heye bo nosil naslov načelnika armadnega poveljstva. Ker pa ne pomenja njegova nova služba nikakega napredovanja, ne bo mogel izjaviti kot generalni poročnik nikake avtoritete nad poveljniki dveh nemških armadnih zborov, ki sta feldmaršala.

Vsled tega bo postal načelnik vrhovnega poveljstva le tehnični svetovalec obrambnega ministra brez vsake polnomoči. To so zahtevale zavezniške sile vedno iz za versailleske konference in njih nazor, da se relegira von Seeckta na stališče, zaželjeno od njih, so imeli za posledico nebroj poslanic, naslovljenih na nemški zunanji urad. Von Seeckt pa je bil postavil zase in preveč močno zabarikadiran, da bi ga mogla izgnati medzavezniška vojaška kontrolna komisija. Še več, tekom tekočega leta je zavzemal čin generalnega polkovnika, ki ga je stavljal nad zborne poveljnike.

General Heye nima teh prerogativ, a ima jih predsednik Hindenburg. Povsem jasno je, da hoče izvajati svoje predprijave v ustavnem obsegu. Če bi ne storil tega, bi poveljeval nemški armadi civilist, obrambni minister, kajti le slednji in predsednik republike imata pravico dajati obema zbornim poveljnikom ukaze. Vsled tega se je polastil Hindenburg že drugič tekom svoje dolge kariere vrhovnega in aktivnega poveljstva oboroženih sil Nemčije.

Trije črni linčani.

AUGUSTA, Ga., 8. oktobra. — Clarence in Demmond Lowman in žena slednjega, Bertha, vsi črni, so postali žrtev ljudskega fanatizma, ko jih je danes jutraj tolpa oboroženih moči potegnila iz okrajnišnice v Aiken, S. C. ter jih linčala, soglasno s telefonskim sporočilom na Augusta Herald.

Trije linčani črni so stali pred drugim sodnijskim procesom.

Nesreča v južno-afriškem rovu.

KAPSKO MESTO, Južna Afrika, 10. oktobra. — Sto in šestnajst domačinov v družbi štirih belih mož je bilo pokopanih vsled eksplozije plina v premogovniku Durban Navigation Co. v bližini Dannhauser, Natal.

Reševalcem se je posrečilo tekom noči spraviti na površino le trupla enajstih ponesrečenih. Planeti, ki so živili iz rova ob času eksplozije, so bili vidni na razdaljo dveh milj. Malo je upanja, da bi prišli do zasutih premogovnikov.

Kampanja proti Jaki Indijancem.

Mehika bo poslala dvajset tisoč čet proti Jakijem. — Glavna ofenziva, da se zdrobi upor, je pripravljena ter bodo uporabili aeroplane, tanke, plin in oborožene oklopne avtomobile.

MEXICO CITY, Mehika, 10. oktobra. — Vlada je dovršila svoje načrte za veliko kaznino ekspedicio proti Jaki Indijancem. Ko se bo pričel pogon, bo dvajset do 25,000 zveznih vojakov obkrožilo umikanje vstajev v Bactate pogorju v Sonori.

Za to ekspedicio, ki se bo pričela, kakor hitro bodo dovršene podrobnosti organizacije, bodo uporabili brodovje aeroplanov, ki bodo šli v akcijo s plinskimi bombami ter bodo nudili Indijancem prvo priliko, da se seznanijo z učinki zračnega vojevanja.

Poleg tega su je nabavila vlada veliko število oboroženih armadnih truckov, 500 jih je kupila v Združenih državah.

Soglasno z oficijelnimi poročili vojnega urada, bo odpotoval v ponedeljek v Sonoro general Joaquín Amaro, vojni in mornariški tajnik, v spremstvu 300 izbranih vojakov, baže na inšpekcijsko potovanje.

Domneva se, da so napore vlade, da izstrada Indijanci, vsaj deloma uspešni, kajti Jaki Indijanci pošiljajo sedaj s svojih gorskih postojank majhne oddelke, ki iščejo hrane. Očividno skušajo vzdržati živilsko komunikacijo med gorami in žitnico Sonore, a nekako 10,000 vojakov, ki stražijo črto, jih odganja.

Vojni urad namerava takoj odposlati 10,000 nadaljnjih vojakov. Rekrutiranje so čete iz daljnih držav, vključno Jukatan in Tabasco.

Grška in Italija pripravljene na boj.

V Londonu se je izvedelo, da sta Grška in Italija pripravljene na vojno proti Turčiji. — Vojna bi imela izključno le zavojevalne svrhe ter bi pomenjala banditski napad.

LONDON, Anglija, 10. oktobra. List Daily Express je včeraj namignil, da se pripravljata Italija na vojno proti Turčiji. Članek izjavlja, da namerava ministrski predsednik Mussolini s sodelovanjem Grške zagotoviti Italiji ozemlje krog Adalije v Mali Aziji, ki je bilo obljubljeno Italiji leta 1915, potem zloglasne Londonske pogodbe, katero so podpisale Rusija, Francija, Anglija in Italija in katero so spravili na dnevno luč ruski boljševiki leta 1917.

Turčija, pravi list, se zaveda načrta ter vzdržuje štiri armadne zbornice, ki so trajno mobilizirane. Mussolini je baže prepričan, da se ne morejo izjaloviti metode, katere je pogruntal, kakor hitro jih bo pričel izvajati. Grška bi napadla Turčijo pri Tračiji, dočim bi vprizorili Italijani napad z juga. Nagrada Grške bi obstajala v povratku Smirne in zaledja. Neutralnost Rumunske so si zagotovili potom obljube, da bo Italija podpirala Rumunsko glede Besarabije. Ta kupčija je bila sklenjena tekom zadnjega obiska rumunskega ministrskega predsednika Averescu v Rimu.

Veliko fašistovsko slavje v Italiji.

Fašisti bodo proslavili obletnico pohoda proti Rimu. — Mussolini načeljuje milico. — Prevzel je poveljstvo ter zagotovil kralju svojo lastno zvestobo ter zvestobo armade.

RIM, Italija, 10. oktobra. — Veliki svet fašistovske stranke je sestavil obširne načrte, kojih na namen je nuditi dne 28. oktobra, na obletnico pohoda proti Rimu, impozanten prizor moči fašizma ter obenem počastiti vodstvo ministrskega predsednika Mussolinija.

Dan je bil proglašen za narodni praznik, in mobilizirane bodo vse vojaške in civilne sile fašizma. Te sile bodo vključevale trinajst fašistovskih milij, ki štejejo 20 milijonov državljanov. Vse sile centralne Italije se bodo zbrale v Rimu, kjer jih bo pregledal Mussolini, ki bo imel nagovor v Kolizeju. V glavnem mestu bo tudi posvečen altar, v spomin fašistom, ki so padli v bojih proti "prekueškim elementom".

Impozantne manifestacije se bodo tudi vršile v vsaki glavnih provincah, od koder bodo pošiljali Mussoliniju sporočila.

Enako impozantne demonstracije se bodo završile dne 31. oktobra v Bologni, kjer se bodo zbrale vse fašistovske legije, da jih pregleda ministrski predsednik. Oddelki kolesarjev bodo dospeli iz Piemonta, Lombardije in Beneške.

Veliki svet je tudi sprejel z odobravanjem resolucijo, v kateri se glasi, da bodo vsi fašisti "na rimski način pozdravili vrhovnega poveljnika črnosrajčnikov na dan, ko bo prevzel vrhovno poveljstvo nad milico, ki je danes, bolj kot kdaj, nedotakljiv varuh fašistovske revolucije".

Mussolini, ki je prevzel poveljstvo nad milico včeraj, je poslal kralju pismo, v katerem mu je zagotovil svojo osebno udanost ter udanost armade.

Daily Express izjavlja nadalje, da so vprizorili velike mednarodne napore, da se odvrne Mussolinija od njegovega sklepa in v nekaterih krogih je opaziti zahtevo, naj se povabi Združene države, da izvedejo svoj pritisk v interesu ohranitve miru.

Dočim ni baže Francija popolnoma nasprotna italijanskim ciljem, če bi jih bilo mogoče doseči brez vojne, trdi list, da je Anglija na strani miru in da bodo napore z možno pomočjo Združenih držav omejili Mussolinijeve načrte.

STRAH PRED KAJZERJEM VZNEMIRJA PARIŽANE

Francoski se boje povratka prejšnjega kajzerja. — Vlada, ki je odredila preiskavo, je pripravljena prekiniti diplomatske stike z Nemčijo, če bo kajzer prekoračil Ren. — Holandska ne smatra "gosta v Doornu" za jetnika.

PARIZ, Francija, 10. oktobra. — Poročila, ki so dospela semkaj iz Holandske in Berlina, da se namerava prejšnji nemški kajzer vrniti v Nemčijo iz Doorna in da si je izbral grad Homburg kot svoje bodoče bivališče, obenem z zadnjim priznanjem, da je služil sin prejšnjega kronprinca kot častnik v rajsverju, so povzročila tukaj velikansko ogorčenje.

Francoski politični voditelji ne skušajo prikriti svojih nazorov glede teh poročil. Izjavljajo, da se bodo izjalovili vsi poskusi zbližanja, če bo prišel prejšnji nemški kajzer zopet v Nemčijo. Takoj bodo končana vsa francosko-nemška pogajanja.

Ob istem času pa je predramljeno tudi francosko časopisje, ki objavlja, da bo nezaupanje v Nemčijo neizogibno, če se vrne tjakaj Viljem.

Takoj potem, ko so dospela semkaj poročila, da namerava prejšnji kajzer zapustiti Doorn, je ukazal pariški zunanji urad francoskim uradnikom v Berlinu, naj dobe popolne informacije, tikajoče se njegovih resničnih načrtov. Francoski zastopniki so tudi dobili povelje, naj ugotove stališče republike glede predloga. To je zadosten znak resnosti, s katero zre francoska vlada na zadevo.

Ta poročila dajejo večje važnost epizodi von Seeckta, Franciji sovražni propagandi v poslovniku rajhsverja ter koraku Nemčije, ko je izročila izgnancu v Doornu gotove gradove v Nemčiji.

Ta dejanja povzročajo veliko vznemirjenje v tukajšnjem časopisju, ki se vprašuje: — Kako je mogoče zaupati Nemčiji, če se kajzer vrača?

— Politika "miru in sporazuma" ne sme služiti kot pretveza za moralno rehabilitacijo Hohenzollerncev, — je izjavil Le Temps včeraj zvečer. — Če se namerava skleniti, pod gotovimi pogoji spravo z nemškim narodom, koje namen je bodoči mir, ne bo civilizirani svet nikdar priznal sprave s kajzerjem, kojega kriminalna dejanja so pokrila Evropo z razvalinami in mrličmi.

Posaditi prejšnjega kajzerja kot poštenega državljanca ob ognjišče nemške republike, se pravi izzvati svet. Dvostručno ravnanje Nemčije se zdi človeku tako nesramno, da je definitivno uničeno vsako upanje na možnost regeneracijo nemške države potom republikanske demokracije.

Francosko uradno naziranje je, da to ni še nikako diplomatsko vprašanje, ker se mudi prejšnji kajzer še vedno v Doornu, da pa je treba pazno zasledovati razvoje. Opozarjajo na dejstvo, da je nizozemska vlada ponovno izjavila, da je Viljem prost in da ne bo prevzela nikake odgovornosti za njegovo bivanje ali odpotovanje.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno če, ako boste vpoštevali svojo ko-rist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir 100	\$ 4.70
Din.	1,000 \$ 18.80	Lir 200	\$ 9.10
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir 300	\$ 13.35
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir 500	\$ 21.75
Din.	10,000 \$ 183.00	Lir 1000	\$ 42.50

Za pošiljavo, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavni plinu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.-

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Priljubljen za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manj znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

URADNIKI V JUGOSLAVIJI

V Jugoslaviji je ogromno število uradnikov.

Vsak višji uradnik ima pod svojo komando cel duet srednjih uradnikov, ti srednji uradniki imajo svoje pomagalice, pa tudi pomagači imajo pomagače in tako naprej — v nedogled.

Prosvetni minister Trifunović je pred kratkim izjavil: —

"Državni izdatki znašajo vsako leto trinajst milijard dinarjev. Od teh pojedo štiri milijarde uradniki. Število uradnikov bo treba zmanjšati najmanj za 50,000."

To bi bilo precej radikalno znižanje.

V tem slučaju naj bi bila vlada toliko dobra, da bi odstavljeno uradnikom preskrbela kako smoterno delo.

S tem bi v prvi vrsti koristila sama sebi, v drugi vrsti pa uradniku, kateri s prisluzenimi soldi, ne more živeti človeku spodobnega življenja.

Denar, ki ga bo država z odstavitvijo uradnikov profitirala, naj gre v kak koristen namen.

"Naprimen za armado in mornarico," — bodo rekli jugoslovanski ministri.

No, Jugoslavija bi ne bila v tem slučaju dosti na dobičku, Italija pa tudi ne posebno na škodi.

ŽALOSTEN SLUČAJ

Delovanje priseljeniške oblasti je jasno razvidno iz poročila, ki ga je objavila Associated Press.

Poročilo prihaja iz Philadelphije ter se glasi:

"Te dni bo zvezno sodišče pozvano, naj določi, če ima vlada pravico deportirati moža in ženo, ker je izgubil mož roko v neki ameriški tovarni.

"Gre za slučaj italijanskega delavca Giovanna Miceli-ja in njegove žene.

"Miceli in njegova žena sta prišla v to deželo leta 1921. Par mesecev prej sta se v Italiji poročila. Ker je njun slučaj odgovarjal vsem predpisom priseljeniške kvote, sta bila na Ellis Islandu preiskana ter spuščena v deželo.

"Miceli je dobil delo pri Baldwin Locomotive Works. Pred tremi leti mu je stroj odtrgal desno roko.

"Priseljeniške oblasti so izdale varant za njegovo deportacijo.

"Kot vzrok so navedle, da bo Miceli najbrž postal breme javne dobrodelnosti."

Težko si je predstavljati kaj bolj žalostnega in pomilovanja vrednega kot je stališče, ki ga je zavzela vlada v tem slučaju.

Evropejci očitajo Ameriki brezčutnost in brutalnost. Amerikanci se hočejo iznebiti teh očitkov, toda taki slučajji kot je Micelijev, očitke upravičujejo.

Vse nestrpno pričakuje, kaj se bo izcimilo iz zadeve. Ako bo Miceli deportiran, bo padla še marsikatera trpka na račun ameriške brezsrčnosti.

ZAVEZNIŠKI DOLG

Zavezniki so dolžni Ameriki na milijone in milijone dolarjev.

Nekateri so že sklenili z Združenimi državami pogodbo, da bodo plačali dolg v dvainšestdesetih letih. Dolg z obrestmi vred.

Nekateri pa nočejo o povračilu ničesar slišati. Izgovarjajo se, da je vojna vojna, da denar ni bil izpos-

jen v rednih razmerah in da predpisi glede povračila v tem slučaju niso na mestu.

Ti zavezniki — prav posebno Francozi — pravijo, da bi bilo najboljšo dolg izbrisati.

Združene države pa nočejo tega.

Dvainšestdeset let je dolga doba.

Ameriška vlada naj pa pomisli, koliko bi v teh dvainšestdesetih letih prihranila na konferenčnih stroških, ako bi Franciji enostavno odpustila dolg.

Dopisi.

Cleveland, Ohio.

Pred par tedni sem čital v listu Glas Naroda opis glavnega odbora iz Ljubljane, koliko se je že nabralo denarja za uboge slepce v domovini. Bilo pa je tudi pisano, da če bi vsak Slovenec v Ameriki daroval 1 dolar, bi se lahko nabavilo tiskarski stroj za uboge slepce. Zato pozivam vse zavedne Slovence širom Amerike, da se vsi odzovemo temu milemu klicu in darujemo vsak po svoji moči.

V pismu vam prilagam en dolar za uboge slepce v domovini. S pozdravom, vaš naročnik

A. Kotar.

Opomba uredništva: Denar smo prejeli ter ga bomo izročili na pristojno mesto.

Ziri, Jugoslavija.

Meseca junija leta 1925 sro imeli veliko povelje. Narava nam tudi sedaj ni prizanesla. Katastrofa je nepopisna in nujna pomoč potrebna.

V ponedeljek 27. septembra proti jutru je začela voda po močnih nalivih naraščati. Ob osmih zjutraj so bile že vse ceste pod vodo. Okoli 11. ure je začela voda na veliko veselje zopet padati, ali na žalost, okoli 11. ure zopet naraščati.

Sora (Poljančica), Bačeva, Jezernica in vsi mali hudourniki so postali v kratkem času do 20 metrov široki.

Pri posestniku Humeu (Ivanu Seljaku) je pred 8. uro tresčilo v hišo. Poslopje je popolnoma uničeno. Gasilci so pridno gasili, ali zaman. Veliko ljudi je prihitelo na pomoč pogorišču, a mnogim je voda pot zaprla, da se niso mogli vrniti domov, svojim na pomoč.

Proti 4. uri pop. je voda začela zopet padati, tako da so mogli ljudje iz hiš po storjenji škodi.

Vodo so bredli do kolen in vide-li, da je leseni most v Žirih odnešen in razbit, betonski most v Stari vasi pa prelomljen čez pol in odnešen. Trgovcu Primožiču je voda vdrla v klet in jo napolnila. Istotako tuln v hiši pri Burju, Pečelinu in v šolskem poslopju.

Kovač Starmaru je vdrla v hišo, kakor tudi trgovcu A. Grošlju v trgovino.

Poštni urad in gostilna pri Matijeu sta bila v vodi. Trgovcu A. Kržišniku je napravila voda precej škode. Krojaču Bačnerju je voda tekla skozi eno okno notri in skozi drugo ven. Usnjariju M. Dolenen je odneslo vrt, ki je bil ograjen z visokim betonskim obzidjem. Jakob Demšar (Česen) in žagar Fran Petrič sta imela tudi veliko škodo. Stare žiri so bile popolnoma pod vodo. Dolina je izgledala kot jezero z otoki.

Vas Dobračeva, Nova vas, Rakulj so zelo opustošene. Hudourniki Jezernica, Plestuhova grapa in drugi dotoki so staro strugo zasuli ter po travnikih in poljih napravili novo strugo. V Novi vasi je bila hiša Jakoba Ernožnika — (Basevea) odnešana, pri trgovcu Rupniku in županu Fr. Primožiču je povzročena velika škoda. Jez v Rakulju je odnešen kakor tudi rezervirani v Šinkovčev mlin.

Na Selo, katera vas je najbolj prizadeta, je obupen pogled. O gostilni Rudolfa Ovsenka — (Kofur), o hiši in hlevu ni niti več sledu. Nova struga je dvajset metrov široka.

Anton Oblaku (Jožetov Tone) je odneslo hišo. And. Nagliču (pri Klunu) je četrta hiša ostalo.

Matiji Cantarju, mizarju, sta odnešeni delavnica in žaga. Kovaču Fr. Starmaru je odneslo kovačnico z vsem orodjem. O hiši Janez Grošlja ni sledu.

Pri Martinu Kopaču, čevljarju, je pri hiši nastal hudournik, pri Ivanu Poljanšku na Selo je odneslo most in deloma jez, kovačnico

in mlin; sosedu Jožetu Oblaku — (lesnemu kovaču) je odnesla voda hišo in žago ter stoji sedaj na mestu hiše tam nek tuj kozolec. Na Selo je hišo Janeza Kržišnika — (Brezarja) in hišo kovača Simona Burnika podsul plaz, tako da se sploh ne ve, kje so stale hiše.

Cesta iz Žirov do Fužin ni pristopna in vsa zasuta s plazovi. Prolet bo ustavljen najmanj pol leta.

Pri Gladku na Fužinah je odneslo mlin in deloma hlev, kakor tudi popolnoma novi betonski most. Zelo je tudi prizadeta električna centrala. Poslopje je deloma razdro, stroji so sicer nedotaknjeni, toda napeljava vodnih cevi je razdrta v dolžini okoli tristo metrov. Betonski most s cevmi je popolnoma porušen.

Nesreča je doletela Žirovec ponedelvi. Če bi bila ponoči, bi bilo poleg tega še mnogo človeških žrtev.

Podrobnejša poročila sledi. Theodore Hartman - Burja iz Chicago, sedaj v Zürich.

NOVICE IZ SLOVENJE

Mrtvec v čolnu na Blejskem jezeru.

Te dni so izletniki in domačini opazili na jezeru osamel in zapuščen čoln. Ko so se mu približali, so našli na svoje presenečenje na dnu čolna neznanega moškega mrtvega. Potegnili so čoln na breg in ugotovili identiteto mrtvega. Bil je to 34-letni litograf Jugoslovanske tiskarne Drago Moser. Na Bledu so se raznesle vesti, da se je Moser zastopil, vendar je zdravnik ugotovil, da je nastopila smrt vsled srčne kapi. Moserjevo truplo so prenesli v blejsko mrtnišnico.

Nevaren vlačugar.

Pred nekaj dnevi se je zglasil pri posestniku Jožetu Regu v Sp. Ljubnem pri Poličinah okrog 40-leten popotnik in se mu ponudil za hlapea. Pri tej priliki si je neznanec ogledal hišo ter obljubil, da se zgasi naslednjega dne, kar se pa ni. Zjutraj, ko je Reg stopil v hlev, je videl, da sta ponoči izginila iz hleva dve leti star junček in telica. Obe živali sta bili vredni okrog 4000 dinarjev in ju je bržkone odpeljal ponoči vlačugar, ki se je ponujal za hlapea.

Tako obveščeni orožniki se niso mogli izslediti živali, niti tatu.

Vlom v Račah pri Mariboru.

V noči od 13. na 14. sep. je bilo vlomljeno tudi v Račah pri Mariboru. Neznani vlomilec so vdrli v trgovino trgovca Hoegenwarta. Alfonza skozi okno ter odnesli iz trgovine sledeče stvari: 530 metrov različnega platna, kleta, še biota itd., 40 naglavnih ženskih rut, boljše in slabše kvalitete, 990 metrov kamgarna, 60 moških sraj, 5 moških spodnjih hlač, 18 kilogramov najfinejše kave, 50 kg sladkorja, 100 metrov ševro usnja in več gumi podpetnikov.

Hoegenwart ima skupne škode 31.775 Din. Orožniki doslej še niso prišli na sled morilecem.

Fantovski pretep v Rušah.

Te dni se je vršil v Rušah pregled vojaških obvezancev, katerega se je udeležilo okoli 2000 fantov. Da se je ob tej priliki tudi pilo, je razumljivo. Fantje iz Ruš in Sv. Lovrenca so se nato spopadli in jeli so padati kozarci. Dva fanta iz Sv. Lovrenca sta bila precej ranjena po nosu in sta vsa krvavela. Orožniki so kmalu napravili red, pregnali fante domov in odredili, da se gostilne začasno zapro. Večje neizgode ni bilo.

Jugoslavia irredenta.

O uspehu mednarodnega sejma na Reki,

ki je bil zaključen, se izražajo italijanski dnevniki zelo povoljno. Lanframont je rekel, da je drugi sejem potrdil, da je funkcija Reke zveza z Orijentom. Tretji sejem prihodnje leto bo še obsežnejši in gotovo je, da postane reški sejem največje italijansko tržišče za Orijent.

Letos so prodali v zaledje zlasti vse kmetijske stroje. Listi na glašajo udeležbo iz Jugoslavije in Madžarske ter pravijo, da sta ti dve državi spoznali, da je reško pristanišče njihov naravni iztok na morje.

Goriška gospodarska borza.

Gorica preživlja kritične čase. Ni prometa, trgovina pojemlje. Domači Italijani se radi spominjajo preteklih časov, ko sta cveteli goriška trgovina in obrt, pa premišljujejo, kaj naj bi storili, da bi si goriško mesto zopet vsaj nekoliko opomoglo. Te dni so bila zborovanja pod fašistovskim vodstvom na katerih se je ugalalo, kaj treba napraviti takoj, da se prične uspešna gospodarska borba. Trgovcem se je priporočalo nabavljanje nacionalnega blaga in z njimi so se dogovorili za razstave po izloženih oknih. Najlepše razstave dobijo nagrado. Vršila se bodo predavanja o pomenu gospodarske borbe, nasvetovalo se je, da naj se opustijo razne prireditve in pa goriške gospe naj bi se zadovoljile z manjšim luksu- som. Lepo je prizadevanje v svr- ho, da bi Gorica zopet oživela, to- da lahko rečemo, da je vsak se- sedanj in bodoči trud za obnovo starega dobrega prometa brez- uspešen. Dežela je razkosana in Videm stoji nad Gorico. To je o- na okolnost, ki je za Gorico us- depolna.

Iz Portorose

poročajo: V prvi polovici septem- bra smo imeli izredno lepe in top- le dneve. Obisk kopalnice pa ni tak, kakršen je bil prejšnja leta. Vzrok je nemški bojkot italijan- skih kopalnic. Poprej je bilo ved- no polno gostov iz Nemčije in Av- strije, zlasti z Dunaja. Vprašali so nekoga Nemca, zakaj ni nem- skih kopalničnikov. Odgovoril je odločno, da dokler bo trajalo pre- gajanje tirolskih Nemcev, ne bo nemških gostov po italijanskih ko- palnicah. Mnogo Nemcev je odšlo letos v jugoslovansko Primorje, mnogo pa v razna evropska leto- višča.

V Portorose je tudi nekaj Ma- džarov in precej Čehov. Zato se dobiyo skoro v vsakem lokalu vsi glavni češki listi. Sadje je drago, ker je divjala toča po okolici.

Kip italijanskega kralja Umberta I. v Postojni.

Te dni so odkrili v Postojni pred mestno hišo kip italijanske- ga kralja Umberta I. Udeležba pri- slavnosti je bila ogromna. Sledili so govori, ki so poveljevali sa- vojso rodbino in ki so bili polni proslavljanja Italije. Podaštat je povedal "drugoročcem", da se ita- lijanskih barv ne sme nihče do- takniti, ker sicer bi bile uničene.

vse tvornice, vsa imovina in ves promet. Vsakdo naj ve, da to, kar je, se ne more nikdar več odpra- viti. Trobojnica, ki se je svetila v solnu zmagi, ne more biti nikdar več odstranjena.

Otrokon, ki so se odlikovali pre- teklo leto, je podaril municijij srebrne spominske kolajne in hra- nilne knjižice po sto lir. Ob tej svečanosti sta bila blagoslovljena prapora za "balilo" in invalide ter občinska zastava.

Elektrovožna žica je usmrtila

pri Sv. Kržu 16-letnega pastirja Viktorja Mržeka. Deček je se- zal na visok železni drog z elek- trovodnimi žicami. Ko se je dotak- nil žice, je padel mrtev na skale.

Lepa pustolovka v Londonu.

Angleška prestolnica ima novo senzacijo. V mestu se je pojavila tajinstvena krasotica, ki je zaslo- vela med prebivalstvom kot naj- drznejša vlomilka, kar jih pozna ženski spol. Londonska policija si z zman bel glavco in napenja vse sile, da izsledijo lepo pustolovko, ki je izvršila zadnje dni že 67 drznih vlovov in napadov. Glas o njenih pustolovčinah gre po vsem Lon- donu. Staro in mlado govori o dr- zni vlomilki. Londonski listi so polni fantastičnih poročil o tajin- stveni lepotici. Nekateri prebiva- lci so jo baje celo videli, toda pri- jeti je nihče ne more. Tudi točno opisati je ne zna baje nihče.

Detektiv, ki so jo videli pod go- stim pajčolanom ali maskirano v njenem avtomobilu, v katerem je že opetovano pohajala policiji iz- pred nosa, govore o nji kot o ne- kem tajinstvenem, strašno rafini- ranem bitju. Nekateri trdijo, da je visoka, suha, črnolasa in ostriz- žena, drugi zopet pravijo, da je majhna, čokata in blondinka.

Ljudska fantazija prede okrog- nje cele legende, ki govore celo o vzvišenih ciljih njene zločinske delavnosti. Baje ima lepa pusto- lovka v Londonu krasno palačo, kamor se skriva po vsakem vlo- mu. Iz te palače hodi ponoči na delo. Napada velike trgovine in banke ter odnese vse, kar najde dragocenega.

Ni izključeno, da gre za eksal- tirano žensko, ki je našla v vlo- mih nov sport.

General — novomašnik.

V Ingostadtu na Bavarskem je te dni bral novo mašo ekselelena vitez Reichling v. Meldegg. Bil je med vojno general-lajtnant, bri- gadni komandant in končno po- veljnik trdnjave Ingostadt. Po- vojni je vstopil v frančiškanski sa- mostan in sedaj bere novo mašo v svojem 70 letu.

Aretirane zastrupljevalke.

Iz Vel. Kikinde poročajo: Pred par meseci je aretirala tukajšnja policija več glav broječo tolpo za- strupljevalk. Med njimi se naha- jajo vdove Margaličeva, Goliceva in Beladič-Lukačeva, ki so za- strupile svoje može. Margaličeva je zastrupila tudi svojo teto. Te dni je izsledila policija četrto čla- nico čedne družbe, ki je zastrupi- la svojega moža.

Peter Zgaga

Čikaška policija je izdala od- redbo, da po deseti uri zvečer ne smejo na ulico dekleta, ki so stara manj kot šestnajst let.

Dandanes jih je težko razločiti, posebno če jih človek zadaj gleda. Misli, da stopa pred teboj šti- rinajstletna frklja, toda ko se o- brne, izprevidiš, da imaš staro mater pred seboj.

Iz Moskve poročajo, da je neki Rus usmrtil tri zdravnikke, ker ga niso mogli ozdraviti.

Radikalizem je v gotovih ozirih dober, toda v tem slučaju je pre- segel svoje meje.

Avtomobil je z veliko naglico privozil krog ovinka.

Možak, ki je šel mirno po ulici, se ni mogel umakniti. Prvo kolo ga je zadelo ter ga vrglo par jar- dov v stran.

K sreči se mu pa ni nič pripetilo.

Avtomobilist je stopil iz avto- mobila ter se mu začel opraviče- vati:

— Oprostite mi, — mu je rekel. — Nisem mislil tako hudo. Jaz sem zdravnik in sem dobil telefo- nsko poročilo, naj pridem takoj k neki otročnici. Porod bo baje hud in nevaren. V naglici sem pozabil trobiti.

Možak si je brisal prah z oble- ke, molče poslušal zdravnika in končno rekel:

— Je že vse lepo in dobro. To- da za prihodnjic bi vam svetoval, da bi se malo bolj brigali za tiste, ki so že na svetu, kot pa za tiste, ki bodo šele prišli na svet.

Ženska zahteva od moškega le- bo bodočnost, možki pa od ženske lepo preteklost.

Nekdo je pripovedoval:

— Saj pravim, človek res ne ve, kaj ga čaka. Saj poznate mojega prijatelja, kaj ne. Že par let sva skupaj delala in skupaj stanova- la. Včeraj zvečer sva šla skupaj v gostilno ter si privoščila par ko- zareev dobrega vina. On se je sa- lil in je bil vesel kot ponavadi. Či- sto nič se mu ni pznalo. Skupaj sva se vrnila domov ter šla spat. Jaz zjutraj vstanem in tudi njega prebudim. Pa mi pravi, da se ma ne ljubi vstati in da ne bo šel de- lat. Jaz, ničesar hudega slutet, odidem na delo. Ko se vrnem zve- čer domov, mi pa povedo sosedje, da se je ob desetih zjutraj — ože- nil.

Antislovanska liga pravi, da se mora v enem letu njeno članstvo podvojiti.

To bo prav lahko dosegla. Vsak butlegar naj zapiše vanjo tudi svojega prijatelja.

Zadnje dve leti je linčanje v južnih državah nekoliko ponehalo. Vse je kazalo, da se bo Jug opri- jel metod moderne civilizacije. To- da upanje je varalo.

Prejšnji ponedeljek so linčali tri zamorce, v torek pet, v sredo pa dva.

— Kako je to mogoče bo ma- sikdo vprašal.

— To je lahko mogoče, — se gla- si odgovor, kajti dosedaj ni bila v kongresu sprejeta še nobena po- stava proti linčanju.

Z banketi je ponavadi velik križ.

Predno bi šel človek na banket, bi se moral doma dosita najesti. Potem bi že nekako prestal.

Na banketu je dosti rož in do- sti govorov. Ponavadi so tudi mu- zikanti. Prav veliko je tudi krož- nikov in šalie.

Jed, no, jed pa ni nič kaj prida.

Ko se je neki rojak vrnil z ban- keta, so ga vprašali, kako je bilo.

In rojak jim je takole povedal: — Če bi bila juha tako gorka,

kot je bilo vino gorko, in če bi bi- lo vino tako staro kot je bila sta- ra gos, ki smo jo jedli, in če bi bila gos tako mastna kot je bila mastna kuharica ki jo je pekla, — bi se čisto nič ne pritožil...

Po 4% obresti

za vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Naše mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Ob- resti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vla- gati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

POLICIJSKI URADNIK — POGLAVAR RAZBOJNIKOV

V Besarabiji je že pol leta na delu razbojniška tolpa, ki ji oblasti nikakor niso mogle priti do živega. Mobilizirano je bilo orožništvo in vojaštvo, toda razbojnikov niso mogli ujeti. Drzna banda e napadala besarabske vasi in ropala zdaj tu, zdaj tam. Dolgo so oblasti zaman zasledovale razbojnike, in šele, ko so orožniki ugotovili, da vodi tolpo bivši policijski uradnik Stoinescu, je bila tolpa razkrinkana. Stoinescu je vedel za vse ukrepe varnostnih organov, zato je bila njegova tolpa vedno na varnem, ker go je vodil mož, ki jo je obenem formalno tudi zasledoval.

Stoinescu je vabil v svojo tolpo po vaseh kmetske fante ter jih oboroževal z ukradenim orožjem. Njegova razbojniška atolpa, ki šteje nad sto članov, je strah in trepet vsega prebivalstva. Vsi ukrepi orožništva in vojaštva so bili doslej brezuspešni, zakaj Stoinescu ima med orožniki in policiisti mnogo prijateljev, ki ga obveščajo o vsem, kar se proti njemu ukrene, tako da se lahko razbojnik pravočasno izognejo nastavljenim pastem. Te dni je bila razpisana na Stoinescovo glavo visoka nagrada, ki pa najbrž ne bo nič pomagala, ker romunski kmeti noče izdati razbojnikov, ki napadajo samo bogataše.

Druge razbojniške tolpe plenijo po okraju Piatra Neamt. Vodi jo neki Neculit. Ta tolpa šteje 50 mož in nastopa v orožniških uniformah, tako da se na prvi pogled ne ve, so li v vasi orožniki ali razbojniki. Nedavno je prišel Neculit s svojo bando ob belem dnevu v vas Gila, kjer je napadel in ropal župana, gostilničarja in župnika. V župnišču so razbojniki zvezali župnika in priredili na vrtni gostijo, ki je trajala vso noč. Jedli n pili so seveda na župnikovo račun. Na povratku so srečali avtomobil, v katerem sta se peljala dva angleška novorojenčka. Razbojniki so ustavili avtomobil in odvedli mlada zakonca v gozd, kjer imajo svoje skrivališče.

NOV LAŠKI DENAR

Stalno nazadovanje francoske in belgijske valute je dolgo časa oviralo stabilizacijo lire. Po sprejetju sanacijskih zakonov v Franciji in Belgiji pa je postal problem stabilizacije italijanske valute aktualen. Italijanski proračun je izravnani, urejeni so tudi vojni dolgov. Da se ustvarijo vsi predpogoji za uspešno stabilizacijo valute, je treba samo še izravnati italijansko trgovsko in plačilno bilanco. Zato je vlada ustanovila institut za pospeševanje eksporta. Ta institut namerava na eni strani organizirati veliko propagando v inozemstvu, obveščati hoče industrijo in trgovino o stanju na inozemskih tržiščih, in tudi združiti vso industrijo in trgovino, ki se bavi z eksportom, na drugi strani pa podvzeti mere za omejitev uvoza, potom propagando za italijanske industrijske proizvode.

Čim se ustavi nadaljnje padanje francoske in belgijske valute, bodo odstranjene tudi zadnje ovire za stabilizacijo lire. Ni čuda torej, da se gospodarska in valutnotehnična vprašanja stabilizacije v Italiji sedaj na dnevni red. Nameravajo vpeljati novo valutno edinico, ki se bo nazivala "liretta" in bo po zlati pariteti veljala le eno šestino zlate lire. Ker znaša vrednost današnje papirnate lire v zlatu približno šestino zlate lire, bi bil prehod na novo edinico zelo enostaven, obenem pa bi bil preprečen vsak vpliv devalvacije na nivo cen.

Na podlagi nove paritete naj bi se izvedla valorizacija bilance banke d'Italia. Zlato, ki ga hrani ta banka v znesku 1.133 milijonov zlatih lir, in devizne rezerve v znesku 130 milijonov zlatih lir, predstavljata vrednost 7 in pol milijard papirnatih lir, tako da znaša faktično zlato in devizno kritje obkroga bankovec približno 42 odstotkov. To visoko kritje bo pa mnogo pripomoglo k uspehu.

Iz športnega sveta.



V Ameriko je dospela Suzana Lenglen, ki je bila dosedaj najboljša amaterska igralka tenisa. Postala pa je pa profesorjalka, ker romunski kmeti noče izdati razbojnikov, ki napadajo samo bogataše.

KAJ JE MOCOČE V NEMČIJI

Iz Magdeburga poročajo o novem justičnem skandalu. Te dni je izdal neki ugledni magdeburški zdravnik brošuro, v kateri pravi, da je bil 78-letni dr. Karel Brill pred petindvajsetimi leti glavni junak senzičnega procesa, pri katerem so prišle na dan vse podrobnosti njegovega rodbinskega življenja. Sodisce je dalo Brilla preiskati, nakar je bil proglašen blaznim. Kljub temu je bil kmalu po procesu imenovan ravnatelj bolnice. Poveljnik magdeburške garnizije gen. Klitzing je bil Brillov prijatelj in kot tak se je zavzel zanj pri cesarju Viljemu. Brill je imel pozneje opetovano konflikte s sodniki in se je moral zato zagovarjati pred častnim sodiščem zdravniških zbornic. Toda cesar Viljem je strogo prepovedal državnim organom širiti vesti o tej aferi. Sodniki so hoteli Brilla tožiti, toda oblasti so tožbe odklanjale, češ, da je Brill blazen.

Kljub temu je uradno blazni mož ostal ravnatelj bolnice. Opetovano so ga klicali kot zdravniškega izvedenca celo na sodišče in pri obravnavah so upoštevali njegovo mnenje. V Magdeburgu imajo torej že 25 let zdravnika, ki je uradno proglašen blaznim. Brill preiskuje druge duševno bolne in sodišče mora z njegovim mnenjem računati.

Podobnost in mimika.

Angleži in Francozi imajo dve enaki anekdoti, kako znajo nekateri svoj obraz narediti čisto podobnega kakemu drugemu. Angleški slikar Hogarth je svojega prijatelja Fieldinga večkrat prosil, naj se da od njega naslikati, a vselej zastoj. Po Fieldingovi smrti je tožil Hogarth, kako tožiti vraten da je bil in da ga po smrti ne more naslikati. Pričujoči igralce Garrick pa naguba svoj obraz in vpraša slikarja: — Ali je bil morebiti tak-le? — Osupel je slikar gleda, mislil je, da je vstal Fielding od mrtvih. Hitro gre na delo in to je danes edina slika pesnikov.

Francoska anekdota je pa ta-le: Slikar Antoine Gros je v družbi govoril o državniku Villele in obžaloval, da ni nobenega dobrega portreta o njem. Zraven je bil pa Coulon, osebni kraljev zdravnik, znan tudi po svojem izrednem iglarskem talentu. — Prav imate, — pravi Coulon, — nobena slika nima niti sledu njegovega duha in plemenitega značaja. — V tem je pa z obrazom in govorom Villela tako dobro posnel, da je vzel Gros čopič in napravil edino dobro sliko državnika.

ZDRAVNIK V PREISKOVALNEM ZAPORU

Pred poldrugim letom so priobčili francoski listi vest, da je bil v Marseilu aretiran neki dr. Bougrat, ker je baje umoril s strupeno injekcijo pismošega Rumeba ter ga potem ropal. Zdaj je objavila pariška liga za zaščito človečanskih pravic proglas, v katerem prosi, naj se javnost zavzame za nesrečnega zdravnika, ki je bil po nedolžnem aretirani in obdolžen zavratnega umora. Dr. Bougrat sedi že poldrugo leto v preiskovalnem zaporu in je po mnenju lige žrtev justične zmote. Ako se javnost, osobito pa tisk, ne zavzame za tega nesrečnega, ni izključen justični umor. Oblasti niso dosedaj mogle najti nobenega dokaza, da je dr. Bougrat res morilec.

Bougrat se je vrnil kot vojaški zdravnik po končani svetovni vojni z bojišča zelo nervozen, ker je bil ranjen v glavo. Z največjim naporom je znova zbral krožek pacientov, ki mu pa niso zaupali, ker je bilo o njem splošno znano, da je invalid. V bedi in pomanjkanju si je pomagal s tem, da je ponaredil ček nekega tovarnarja. Kmalu so mu prišli na sle din moral se je zagovarjati za svoje nepremišljeno dejanje. Preiskovalnemu sodniku je odgovarjal tako zmedeno, da je bila odredjena hišna preiskava. Detektivki so našli v zdravnikovem stanovanju zaklenjeno omaro, v kateri je bilo skrito truplo pismošega Rumeba. Oblasti so takoj obdolžile Bougrata, ki se je izgovarjal, da je bil pismošča po dolgem času njegov prvi pacient. Po temeljitnem pregledu in injekciji je legal pismošča na divan, da si malo odpočije. Ta čas je poklical nekega zdravnika k telefonu. Ko se je vrnil, je bil pismošča mrtev. Zdravnik je bil ves obupan. Zavedal se je, da ne bo imel nobenega pacienta več, ako se raznese po mestu vest o pismoščevi smrti. Ne da bi pomislil, kakšne bodo posledice, je zaklenil truplo v omari.

Preiskovalni sodnik seveda ni hotel verjeti Bougratovemu zagovoru. Iz zasliševanja sorodnikov in znanec dozvedeno umorjenega pismošča, se ni dalo ugotoviti, da li je imel Rumeba usodnega dne pri sebi večjo svoto denarja. Pač pa je sodna obdukcija dognala, da je pismošča podlegel strupeni injekciji, kar Bourat sam priznava. Oblasti so dale izkoptati tudi pet trupel prejšnjih Bougratovih pacientov, ker so domnevale, da je bil Bougrat morilec. Toda vse prizadevanje je bilo zaman. — Sodna komisija ni našla nobenega dokaza, da je Bougrat morilec.

V VROČI KOPELI

Na debrecinski vseničliški kliniki študirajo sedaj primer, ki je malo nebrez primere v zdravniški praksi. Nedavno so prinesli na kliniko 45-letno Ido Onody v nezvestnem stanju. Bila je silno revmatična in je sklenila, da si izžene revmatizem s temeljitimi kopelmi. Odsla je v neko kopališče. Tam so namreč vroči vrele, ki zdravijo revmatizem. Da bi se temeljito popravila, je sklenila dama ostati 14 dni nepretrgoma v vroči kopelji in je uredila svoje življenje tako, da so ji nosili celo hrano v bazen, kjer je bila ponoči in podnevi.

Slednjič pa ji je začela voda presedati. Osobje, ki je prihajalo z damo v dotik, je opazilo na njej znake omračitve uma in končno je bilo treba žensko s silo potegniti iz vode. Prišli so zdravniki, ki so jo pregledali in ugotovili, da se je koža skozi 14 dni dobesedno kuhala, radi česar je otrpnila in postala nesprejemljiva za vse zunanje vplive. Toda če je bil s tem revmatizem izlečen, je drugo vprašanje. Čim so potegnili žensko iz vode, so jo takoj prepeljali na kliniko, kjer si sedaj strokovnjaki prizadevajo, da ženo ohranijo pri življenju. Če ne nastopijo posebne komplikacije, se bo to pa najbrž posrečilo. Njen rekord pa ostane vsekakor brez primere v zgodovini kopeli za izganjanje revmatizma.

Romunska princesa.



Romunska princesa Ileana, ki bo spremljala svojo mater na potovanju po Združenih državah.

ŽIV POKOPAN

Naslednja prigoda se čita kakor napisana ali izmišljena pripovedka, je pa živa resnica, ki se je dogodila te dni v samotnih slovaških hribih.

V selu Selny so te dni pokopavali nanadno preminulega pastirja. Fant je nehal dihati, na posteljo se je zleknil brez diha in mika, tako da so bili njegovi rodilji prepričani, da je umrl. Duhovnik ga je prišel blagoslovit ter je odredil uro pogreba.

Ob določenem času so se zbrali pogrebi, za rakvijo je korakala dolga vrsta prijateljev umrlega pastirja. Sestre in bratje so tarnali in jokali, da se je človeku trgalo srce. Počasi se je spreved pomikal proti pokopališču. Sonce se sijalo v vsem svojem sijaju. Turbna slika spreveda je živo kontrastirala z razkošno lepoto jesenskega popoldneva.

Ko je prispel spreved na pokopališče, se je ustavil pred izkopano jamo. Duhovnik je odprl knjigo, začel moliti poslednje molitve, nakar so krsto spustili v jamo. — Nato se je s priprostimi besedami poslovlil od prijatelja pastirjev drug, s katerim sta pasla na visokih slovaških gorah živino seljakov. Trpko so vplivale priproste besede, navdane s priprosto ljudsko poezijo. Pastirski zbor je zapel narodno žalostinko. Oči vseh prisotnih so se orosile. Prišel je ugodni trenotek, ko so pastirji, sodniki in prijatelji pograbili po krepah zemlje in jih začeli metati nad rakev v jamo.

Koj po prvih krepah pa je iz globin groba zavzdihnilo, da je šlo prisotnim skozi kosti. Iz rakeve so se oglasili turbuni, divje prosi glasovi živo pokopanega pastirja, ki je prosil in klical, naj ga rešijo iz tesnega objema rakeve ter dvignejo na plan.

Pogrebi so priskočili, pograbili za vrvi in potegnili rakev iz jame. Dvignili so pokrov, in iz rakeve je planil umrl pastir. Prizor, ki je sledil, je bil strašen. Pastirjeva stegnena postava, njegov dvakrat mrtvaški, blede obraz je plašil prisotne, kakor strahotna prikazen. Vsega spremstva se je polastila panika. V divjem begu so zapustili pokopališče, rakev s pastirjem pa je ostala sama na samotnem kraju. Pastir je stopil iz rakeve, šel domov in se napil žganja. Nato je legel v posteljo in naslednji dan je zopet na vsegledaj poganjal živino na pašo, kakor da se ni nič zgodilo.

Novi plesni album za piano ali harmonike.

II. ZVEZEK

slovenskih in evropskih pesmi, prilicne za klavir ali piano accordion in za kromatične harmonike.

Vsebuje najlepše domače polke in valčke

Spicpolka, Pridi Gorenje, Soliš, Marjanca, Sirotek, Kaj pa ti tajš, in še več drugih jako okroglih.

Naročite album še danes. Cena \$1,00 zvezek s poštno vred. Naročajo se pri založniku.

Knjige se dobe tudi v našem uradu

Victor Lisjak

6411 ST. CLAIR AVE.

15621 WATERLOO RD.

CLEVELAND, OHIO

KITAJSKI PRINC — PLESALEC

Evropskim običajem se je prilagodil tudi sin generala Čan so-lina, ki je dobil za očetove zasluge častni naslov "prestonaslednik Mandžurije". Star je 25 let. Za moderne plesne je tako navdušen, da se je udeležil nedavno s svojo damo plesne tekme in odnesel prvo nagrado. Tudi za tenis je vnet. Kot poveljnik kitajskih avijatičnih oddelkov, se zelo zanima za moderno avijatiko. Osebnost se je udeležil že mnogih pletov. Prisostvuje vsem sportnim prireditvam, igra bridž in pri evropskih damah ima baje velike uspehe.

Njegov oče, general Čan so lin, je ostal zvest starim tradicijam. Stari general kadi opij in igra "ma-čan", zelo priljubljeno kitajsko igro, ki je še vedno moderna kakor v Evropi šah. Tudi general Vu pej vu se ni hotel izneveriti kitajskim tradicijam. Bivši kitajski prezident Sao Kun, ki je bil v mladih letih branjevec, se peča sedaj z vrtnarstvom. Ima krasen vrt, kjer goji najlepše rože in ptice. V času nemirov, ko je bil aretiran in odpeljan v zapore zimskega dvorca v Pekingu, se je kratkočasil s tem, da je tolažil svoje kolege - arestante s pridigami in citati iz kitajskih klasikov.

General Fin Ju San je znan po svojem strogem špartanskem življenju. On se upira evropskim običajem. Študira vojaško vedo in noče ničesar slišati o zabavah. — Prvi kitajski prezident Jan Hun je navdušen jezdec. Japonci so mu podarili dva krasna konja, da bi si pridobili njegovo naklonjenost.

POKORA ZA ŽENSKÉ GREHE

Prebivalci Linea so doživeli te dni neverjetno genljiv in komičen prizor. Ob 10. dopoldne se je pojavil na mestnih ulicah 50 letni mož. Bil je ogrnjen v pisan plašč, na hrbtu pa je imel križ in pod njim madžarski napis: "Tu počiva sv. Štefan, bog mu daj večni mir in pokoj."

Mož je prišel, spremljan od nekaj številne množice ljudi, do srede glavnega trga ter pokleknil kar na križišče, mimo katerega so drveli avtomobili in druga vozila. Ko je začel naglas moliti, je postala pozornost nanj splošna. Redarji so mislili, da se je revež zmešalo, a ko so pristopili, so se uverili, da je človek popolnoma normalen. Mož je nosil naočnike z dvema križema. Ko so ga ljudje vprašali, čemu to, je pojasnil, da dela pokoro za ženske mode.

Ker grešijo po njegovem moški največ z očmi, bi bilo potrebno, da si vsak grešnik omisli reševino in naočnike po njegovem vzorec. Policija je morala moža končno aretirati ter ga odvesti na stražnico. Listi so o tem dogodku zelo obširno poročali in nekateri trde, da je tega moža poslal na ulico sam linski škof, ki je, kakor znano, fanatičen nasprotnik ženske mode, katero pobija javno in zasebno.

Tragičen slučaj.

V vasi Vranjsko v Bosni se je zgodil pred kratkim tragičen slučaj. Starka Roža Novčič je živela s svojo 14-letno vnukinjo Darinko Kasikovač, ki ji je bila edina pomoč v hiši. Te dni je starka opazila, da ji je koza padla v vodnjak in je poklicala zato svojo vnukinjo na pomoč. Privezala jo je na vrv in spustila v vodnjak, da bi potegnila iz njega kozo. Ravno v trenutku, ko je dekle visela tik nad vodo in hotela zgrabit kozo, pa se je vrv odtrgala in nesrečnica je utonila.

Sosedi so prihiteli sicer takoj na pomoč, toda bilo je že prepozno. Potegnili so iz vode deklečo že mrtvo.

Deset kaznjencev pobegnilo iz kaznilnice v Novi Gradiški.

Iz kaznilnice v Novi Gradiški je pobegnilo te dni deset kaznjencev, med njimi tudi Franjo Kn-

selj iz Sv. Ruperta v Sloveniji, star 33 let, po pokličen kočijaž.

Izboren strelec.



Mornariški poročnik R. M. Cutts, ki se je izkazal pri tekmi na razstavi v Philadelphiji kot najboljšega streleca.

Italijanski Čaruga.

Znani italijanski bandit Dominicus Groppa iz province Potenza je bil nedavno aretiran. Na policiji je priznal, da ima na vesti 40 umorov. Pri zasliševanju je priznal najprej svoj zadnji zločin. Pripovedoval je, da se je splazil ponoči v vasi Perandina v neko kmetsko hišo in ubil s sekuro celo rodbino. Nekoč se je zaljubil v neko kmetsko dekle, ki ga pa ni maralo. Zato jo je na polju napadel in umoril. Potem se je splazil v hišo njenih roditeljev in na bestrjalen način umoril vse rodbinske člane.

Tudi v Pistizji je umoril neke noči celo rodbino. O svojih zver-skih zločinih je govoril tako mirno in cinčno, da so ga vsi občudovali. V Neaplju je umoril neko ženo potem, ko je jo posilil. Števil njegovih žrtev znaša 40.

Oblasti so obdolžile nekaterih umorov druge sumljive osebe, v resnici pa ima vse umore na vesti Groppa. Dva postopača sta bila celo obsojena na večletno ječo, da sta morilec. Šele po Groppovem priznanju so ju izpustili. Zdaj, ko imajo v Italiji zopet smrtno kazen, bo bandit Groppa nedvomno plačal svojo grozodejsva z glavo.

PREDAVANJE ANGLEŠKEGA PRINCA

Prince Waleski je predaval na oxfordski univerzi o razmerju države do znanosti. Kakor znano, je angleški prestolonaslednik tudi predsednik društva za pospeševanje znanosti. Njegovo predavanje so poslušali mnogi odlični učenjaki in profesorji. Princev govor so pošiljali po radiu na vse strani. Prince je govoril o domačih industrijskih in zdravstvenih problemih in opozarjal na razne stadije v razvoju razmerja države do znanosti. Anglija je stopila v novo ero v trenotku, ko je bil ustanovljen državni fizikalni laboratorij. Od takrat je bil neposredni vpliv znanosti na državno življenje vedno večji.

Govorec o zdravstvenih problemih, je prince naglašal, da stoji v ospredju vsega zdravstvenega delovanja problem raka. Vse kaže, da se blizamo velikim uspehom i na tem polju. Rak je zdaj še neozdravljiv, toda v najbližji bodočnosti bo tudi ta strašna bolezen premagana. H koncu svojega predavanja je prestolonaslednik omenil zanimivo dejstvo, da so baš na seji angleškega društva za pospeševanje znanosti leta 1894 prvič javno demonstrirali brezžično signalizacijo s pomočjo elektromagnetnih valov.

Čudeži v Italiji.

V Veroni se je zgodil čudež, o katerem vse govori. Pred kratkim je namreč z vedrega neba u-darila strela v neko hišo. V prvem nadstropju je sedel na stolu deček. Strela je stol tako ožgala, da se je izpremenil v oglje — dečka pa ni niti omamila. Nato se je šla strela izprehajati po hlevu, kjer je ubila dve kravi in enega osla.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik; Klavir pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki se niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Pošljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslali vam jih bomo poštino prosto, dokler zaloga ne poide.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "GLAS NARODA" priredil G. P.

56

(Nadaljevanje.)

Naslednjega dne se je razvilo vse, kot sta se dogovorili gospa Jansen in Lota.

Lota je prišla, da odvede sestro ter izjavila v navzočnosti Ralfe, da se Dagmar ne bo vrnila pred čajem popoldne.

Sestri sta se poslovili od Ralfe in njegove matere. Ko je držal Ralf roko Dagmar v svoji, zadnjikrat, ki je domneval, se je stresla njegova visoka postava. Iz njegovih oči je zadel Dagmar pogled, li jo je stresel. Nepremično je zrl nanj. Nato pa je izpustil njeno roko ter se obrnil proč od nje.

Ko se je odpeljal voz, je stal Ralf pod portalom ter zrl za vozom, dokler ni izginil.

Smrt nobled se je obrnil nato proti svoji materi, ki je stala v veži. Prijel je njeno roko ter jo močno stisnil.

— To je bilo najhujše, mati.

Kot stokanje so prišle te besede iz njegovih prsi. Utripalo je tudi srce stare dame.

— Ljubi Bog v nebesih, sedaj pomagaj in vse bo dobro. Če se ne motim v Dagmar, — ne, ne, kaj takega ne smem misliti. Brez dvoma je podarila svoje srce mojemu sinu, — si je mislila.

— Kaj boš še storil sedaj, Ralf? — je vprašala pritajeno.

Ralf se je vzravnil.

— Imam še konferenco z upraviteljem in napisati moram par pisem. Pol ure pa bom imel še vedno zate pred odpotovanjem. Občni bom prišel k tebi navzgor.

Gospa Jansen je odvrnila mirno:

— Dobro, moj sin. Pričakovala te bom.

Polagoma je odšla po stopnjicah navzgor. Videla je, kako je odšel njen sin v delavno sobo.

Ko je dospela v svojo sobo, je sedla na stol ter pričela iskreno moliti za srečo svojega sina.

Dagmar in Lota sta se odpeljali medtem do razpotja. Vsa začudena je vprašala Dagmar, zakaj jo je prišla danes iskat. Lota pa se ni hotela spustiti v velika pojasnila.

Ko je voz nenkrat obstal, je Dagmar presenečena dvignila pogled. Lota pa je že izstopila.

— Prosim, izstopi, Dagmar, — je rekla nekoliko blede in razburjena.

— Zakaj neki? — je vprašala sestra.

— No, hočem ti pokazati lepo božično drevesce, katero morate posekati.

— Ali mora biti to sedaj?

— Da, takoj sedaj.

Dagmar je zmajala z glavo, a je vendar izstopila.

Ko sta stopili par korakov na stran, je rekla Lota šoferju:

— Peljite mirno naprej, domov.

Lota, zakaj pa pustiš avtomobil oditi?

— Ne rabi ga več.

— Kaj naj to pomeni?

— To pomenja, da se sedaj vrnemo k tebi, — je rekla Lota, ki je bila blede, a mirna.

— Ne razumem te, Lota. Ali je to mogoče slab dovtip? — je vprašala Dagmar.

Tedaj je prišla Lota njeno roko.

— Ne vprašuj me, Dagmar ter mi sledi, kamor te peljem. Gre za srečo Ralfe. Več ti ne morem povedati. Jaz delam v soglasju z gospo Jansen. Pričakuje naju.

Tedaj se je spomnila Dagmar prepadenosti Ralfe ter pogleda, katerega je zapičil vanjo. Postala je zelo blede.

— Za srečo Ralfe gre? — je ponovila skoro brez sape.

— Da, pojdi hitro.

Dagmar je letela poleg sestre preko zmruženega snega.

— Povej mi vendar, za božjo voljo, kaj se je zgodilo, Lota? — je prosila.

— Ne vem, ničesar ne vem kot le to, da te moram privesti nazaj v grad, ne da bi naju kod videl, tudi Ralf ne.

Molče sta korakali sestro do parka, ki je ležal pred njima v svoji zimsko krasoto. Vedno naprej sta hiteli, prekoračili park ter šli krog radu k majhnim stranskim vratom.

Par minut pozneje sta že stali v spalnici sobi gospe Jansen, ne da bi ju kdo zapazil.

Takoj nato je vstopila tudi gospa Jansen. Bila je tudi blede in razburjena ter objela obe sestri.

— Hvala ti, Lota. Dobro si napravila svojo stvar. Imam še nekaj opravka za tebe.

— Kaj pa, mati Jansen?

— Postavi se tukaj k oknu, kjer lahko vidiš vhod v grad. Pazi dobro, dokler ne bo upravitelj zapustil gradu. Ko ga zagledaš, mi sporoči. Medtem moram govoriti z Dagmar.

Lota je priklimala ter stopila k oknu. Gospa Jansen pa je prišla Dagmar za roko, ki se je vidno tresla. To dejstvo je gospo Jansen očitno pomirilo.

— Pojdi, hčerka moja, — je rekla ter odvedla Dagmar v svojo stovanjsko sobo, katero je že poprej zaklenila, da ju ni mogel niti do motiti.

Kot vedno je sedla Dagmar k nogam stare dame ter prišla rjeni roki.

— Mati, Lota mi je rekla, da gre za srečo Ralfe. Zelo sem v strahu zanj. Tudi ti izgledaš tako blede in resna. Kaj mi hočeš povedati?

Stara dama je zrla zelo dobrohotno v obraz Dagmar.

— Da, hčerka moja, moram ti povedati nekaj zelo resnega. Ralf je odpotoval. Kmalu za vama se je odpeljal. Njegovi kovčeki so odšli že včeraj na kolodvor.

Kot zadeta od močnega udarca se je stresla Dagmar. Torej je imela njena mati včeraj vendar prav.

— Ralf je odpotoval? In tako nenadno? — je hripavo zastokala.

— Že teden dni je razmišljal o tem, Dagmar.

— In mi ni ničesar povedal o tem? — je rekla mlada žena, ki se je tresla po celem životu.

V duhi gospe Jansen je postajalo vedno bolj jasno.

— Ne, — je rekla, — hotel ti je prihraniti slovo. Bal se je slovesa. Vidiš, on ni odpotoval za malo časa, temveč za dolgo, dolgo. Hoče napraviti potovanje krog sveta.

Dagmar je postala smrtnobleda. Z roko je posegla k srcu in preko njenih ustnic je prišel ihteč glas. Njeno grlo je bilo kot zadrgnjeno in sesedla so je, kot smrtno zadeta.

Gospa Jansen, ki je bila vesela, a vendar zelo razburjena, ker je morala tako vzbuditi Dagmar, je zrla nepremično nanjo. Končno se je Dagmar vzravnila.

— Proč je, — potovanje krog sveta, — ne da bi se poslovil od mene, — brez vsake besede, — mati, ah mati, — je stokala.

— On je pač mislil, da je boljše zate, hčerka moja, hotel ti je olajšati stvar. In jaz nisem smela ničesar reči, dokler ni odpotoval. Ni mogel še nadalje prenašati.

Z nepremičnimi očmi je zrla Dagmar predse ter pritiskala obe roki na senca.

— Ni mogel več prenašati, — je ponovila. — Naenkrat pa je eprijela z obema rokama roki stare dame ter skrla svoj obraz v njenem naročju.

— Mati, ah mati, izgubila sem ga, — ne ljubi me več. To je slovo za vedno. — Zamudila sem tvojo srečo, — ker sem to prepozno spoznala, — je rekla ihte.

(Dalje prihodajti.)

Mali junak.

Iz spominov neznanca.

(Nadaljevanje.)

Za gotovo ne vem, toda zdi se mi, da je bila ta domisljica, skrbno pripravljena, ne pa improvizirana.

Že pri obedu se je začel ta obupni dvoboj. "Obupni" pravim zato, ker se gospod M. ni tako kmalu udal. Treba mu je bilo zbrati vso prisotnost duha, vso ostro-

umnost vso svojo izredno iznajdljivost, sicer bi bil docela potolčen, pobit in bi neslavno zapustil bojno polje. To se je vršilo med neprestanim in nezadržanim smehom vseh pri in udeležencev boja. Tako je bil današnji dan kaj malo podoben včerajšnjemu.

Opazili smo, da je gospod M. parkrat poskusila poseči vmes, da bi zadržala svojo neprevidno pri-

jateljico, ki je hotela na vsak način utakniti ljubosumnega moža v najbolj komičen in smešen kostum in sicer, kolikor lahko sklepam, v kostum "Modre brade",

to sodim po vsej verjetnosti, ako sodim po tem, kar mi je ostalo v spominu, in naposled po ulogi, ki sem jo moral igrati sam v tej zmoti.

To se je zgodilo nenadoma, v presrečni obliki, docela nepričakovano; kot nalašč sem se nahajal v ospredju, ne da bi slutil na kaj hudega, in popolnoma pozabil na svojo prejšnjo previdnost. Naenkrat me je predstavila občinstvu kot zakletega sovražnika in naravnega tekmeča gospoda M., tekmeča, ki me do blaznosti, do skrajnosti zaljubljen v njegovo ženo, kar je moja tiranka na mestu potrdila s prisego, dala besedo, povedala, da ima dokaze in da je nedavno in sicer danes v gozdu videla.

Ni utegnila končati, ker sem jo prekinil v zame najbolj obupnem trenutku. Ta trenutek je bil tako brezbožno preračunjen, tako izdajalsko pripravljen prav za konec, za šaljivo zagonetko, in tako fino preudarjen, da je prav pravi izbruh docela nevzdržljivega, splošnega smeha pozdravil to njeno zadnjo domisljico. In čeprav sem že tedaj sprevidel, da neigram jaz v tej komediji najbolj protivne vloge, — sem bil vendar tako zmehdan, razdražen in preplašen, da sem se ves v solzah, obupan in užaljen, komaj loveč sapo od sramu, preinil skozi dve vrsti sedežev, stopil naprej in obrnjen k svoji tiranki, zakričal z glasom ki se mi je trgal vsled solz in ogorčenja:

"Ali vas ni sram... naglas... spričo vseh dam... govoriti tako grdo... neresnico!..."

Vas bi, kot malo deklico... vspricho vseh možkih... Kaj vendar poreko?... Tako ste veliki... omoženi!..."

Nisem končal — razleglo se je oglušujoče ploskanje. Moj nastop je povzročil prav furore, moja naivna kretnja, moje solze, v prvi vrsti pa videz, da hočem braniti gospoda M., vse to je izzvalo tak peklenski smeh, da se mene sedaj pri samem spominu na to pošili silen smeh... Otrpnil sem. Skoraj zblaznel od groze, popolnoma uničen zakril z rokama obraz, planil ven izbil med vrati lakajev podno iz rok in stekel v zgornje prostore v svojo sobico. Izdril sem ključ iz vrat. Slišal sem njihov zvonki smeh, govorjenje in smeje se glasove. Vse so istočasno šebetalale kot lastovke. Vse, prav vse so me prosile, me zaklinjale, naj odprem samo za trenutek, pri-segale, da mi ne stane nič zalega, da me pa samo umere s poljubi.

No... kaj je moglo biti strašnejšega kot ta nova nevihta? Kar go-

rel sem sramu za svojimi vrati ter tiščal obraz v blazino. In nisem odprl, niti oglašil se nisem. Še dolgo so trkale in me prosile, toda bil sem trdosrčen in gluhi, ker mi je bilo pač šele enajst let.

Kaj pa naj storim sedaj? Vse je prišlo na dan, prav vse, kar sem tako ljubosumno hranil v srcu in prikrival!... Izročeni bom večni sramoti! Resnici na ljubo bodi povedano, da niti sam nisem znal imenovati tega, kar sem tako plašno skrival in prikrival; strah me je bilo nečesa in za odkritje tega nečesa sem dotlej trepetal kot list. Samo enega nisem vedel do tiste minute, da-li je spodobno ali ne, slavno ali sramotno, hvalevredno ali ne. Tedaj pa sem v tem trpljenju in siloviti tugi spoznal, da je tisto i smešno i sramotno. Obenem pa sem čutil instinktivno, da je ta sodba nepravilna, nečloveška in kruta; toda bil sem mičen, pojmovanje se mi je nekako ustavilo in se mi zmedlo, niti protiviti se nisem mogel tej sodbi, še manj pa da bi jo docela presodil. Bil sem popolnoma zmehdan. Čutil sem le, da je bilo moje srce nečloveško, nesramno ranjeno, in obilvale so me solze onemoglosti. Bil sem razdražen. Vreli sta v meni nevolja in sovraštvo, katerega dotlej še nisem poznal, ker sem prvič v življenju trpel resnično gorje, razžaljenje in osramočenje. In res je bilo tako, ne da bi pretiraval. V meni, otroku, je bilo kruto zadeto prvo, še neizkušeno še blodnosti čustvo, bila tako rano razgaljena in zastrašena prva blagodišča deviška sramežljivost in o-smešen prvi, morebiti zelo resni estetični vtis. Moji zasmehovalci seveda marsičesa niso ne vedeli ne slutili, kar se je skrivalo v mojih mukah. Deloma je tičala za tem še neka druga skrivnostna okoliščina, katere še sam nisem utegnul, da, se celo bal premisliti. Žalosten in obupan sem ležal na svoji postelji z glavo zarito v blazino. Vročina in trepet sta se menjavala po mojem telesu. Mučili sta me dve vprašanji: Kaj je videla in kaj takega je mogla videti poredna plavalaska danes v gaju med menoj in gospo M.? In še drugo vprašanje: Kako, na kak način naj dvignem sedaj oči k gospo M., da se ne pogreznem še tisti trenutek na mestu od sramu in obupa?

Nenavaden hrup na dvorišču me je naposled zbudil iz polunezave. Visti, ki me je bila prevzela. Vstal sem in stopil k oknu. Vse dvorišče je bilo polno kočij, jezdnih konj in tekočih slug. Očividno so se vsi pripravljali k odhodu; nekoliko jezdecov je že sedelo na konjih, drugi so stopali v kočije... Tedaj sem se spomnil na nameravani pohod in polagoma se je polasčeval nemir mojega srca. Pazljivo sem se začel ozirati po dvorišču, kje je mo-je kljuse, toda ni ga bilo. Gotovo so pozabili name. Nisem se vzdrl, planil sem na vso moč na dvorišče, ne da bi mislil na kako neprijetno srečanje in na svojo nedavno sramoto...

Grozna novica me je pričakovala. Zame ni bilo niti konja niti prostora v kočijah. Vse je bilo oddano, zasedeno in primoran sem bil odstopiti drugim.

Potrt vsled tega novega udarca sem se ustavil na pragu in žalostno gledal na dolgo vrsto kočij, kabrioletov, vozičkov, v katerih ni bilo zame niti najmanjšega prostora, in na sijajne jahalke, pod katerimi so se vzpenjali nestrpni konji.

Eden jezdec se je nekoliko zamudil; čakali so samo še njega, da bi odinili. Pri podvozu je stal njegov konj, grizel uzdo, kopal zemljo s kopti, neprestano drgal in se vspenjal ves preplašen. Dva hlapca sta ga previdno držala za uzdo in vsi so stali oprezno daleč proč od njega, v spoštljivi razdalji.

In res se je zgodila nevihta, vsled katere tudi jaz nisem mogel odriniti. Razum tega, da so došli novi gostje in zavzeli prostore in pobrali vse konje, sta zbolela še dva jezdnja konja; eden teh je bilo moje kljuse. Nisem bil pa sam v takem položaju, kajti tudi za našega novega gosta, tistega bledečnega mladeniča, o katerem sem že govoril, ni bilo konja. Da odpravi to nepriliko, je bil naš gostitelj primoran poseči po skrajnem sredstvu; ponudil je svojega besnega za ježo neizučnega žreba. Da si očisti vest, je omenil, da ga ni mogoče jezdit in da je zaradi njegove divjosti že zdavnaj sklenil prodati, če se le najde kupec. No, opozorjeni gost je izjavil, da je dober jezdec in da je pripravljen sedeti na karkoli, samo da ne ostane doma. Gostitelj je tedaj lepo molčal, toda sedaj se mi je zazdelo, da mu je nekako dvoumen in lokav smehljaj poigraval na ustnicah. Čaka je jahača, ki se je pohvalil s svojo izurjenostjo, sam še ni sedel na konja, si nestrno mel roke in neprestano pogledoval na vrata. Hlapca, ki sta držala žreba in se kar šopirila, da sta sprčo cele družbe pri takem konju, ki tebi nič meni nič ubije človeka, sta morala imeti posebno navodila. Nekaj lokavemu smehljaju njegune gospodarja podobnega se je svetlikalo v njunih, od pričakovanja izbuljenih in na vrata uprtilih očeh, skozi katere je moral priti novodošli predrznik. Tudi konj sam se je držal tako. Kakor da je v sporazumu z gospodarjem in hlapci, obnašal se je ošabno in naduto, kakor da čuti, da ga opazuje nekoliko desetorice radovednih oči, in kakor da se ponaša pred vsemi s svojo dvomljivo reputacijo, do pičice tako, kakor se kak neugnani razposajenec baha s svojimi objestnimi čmi. Zdelo se je, da izziva predrznika, ki bi se osmelil poseči po njegovi neodvisnosti.

Ta predrznik se je naposled prikazal. V zadregu, da so ga morali čakati, in v naglici obuval se si rokavice je stopal brez ogledovanja naprej, se spustil po stopnicah predveže in vzdignil bič šele tedaj, ko je stegnil roko, da zagradi za šijo čakajočega konja; toda naenkrat ga je osupnil besni konjev škok na zadnje noge in opminjajoči krič vsega preplašenega občinstva. Mladenček je odstopil in strme pogledal na divjega konja, k je trepetal kot list po celem telesu, sopol razdraženosti in divje kotilil s krvjo zalitimi očmi, neprestano se vspenja je na zadnje noge in vzdiguje prednje, kakor da se hoče vzdigniti v zrak in obenem potegniti s seboj oba hlapca. Mladenček je stal kako minuto ves preplašen, potem je ves zardel od male zmedenosti, dvignil oči, pogledal na okoli in se ozrl na prestrašene dame.

(Dalje prihodnji.)

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik tudi potrdilo na svoto, katero je prejel. Zastopnike najkomo toplo priporočamo.

Naročnina na "Glas Naroda" je: Za eno leto \$8.00; za pol leta \$5.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50. Naročnina na Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Laus.

Colorado: Pueblo, Peter Cullig, John Germ, Fr. Janesch; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Frank Zupancič.

Illinois: Aurora, J. Verlich; Chicago, Joseph Blush; Cicero, J. Fabian; Joliet, Mary Hamlich; J. Zalelet, John Kren, Jos. Hrovat; La Salle, J. Spellich; Mascou-

Kretanje parnikov - Shipping News

13. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Republic, Cherbourg, Bremen.
14. oktobra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
16. oktobra: France, Havre; Homeric, Cherbourg.
19. oktobra: Presidente Wilson, Trst.
20. oktobra: Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
22. oktobra: La Savole, Havre; Thuringia, Hamburg.
23. oktobra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
27. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen; Columbus, Cherbourg, Bremen.
28. oktobra: Deutschland, Hamburg.
29. oktobra: Majestic, Cherbourg; De Grasse, Havre; Luetzow, Bremen.
2. novembra: Reliance, Cherbourg, Bremen.
3. novembra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
6. novembra: France, Havre; Homeric, Cher-

bourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
9. novembra: Derfflinger, Bremen.
10. novembra: Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
12. novembra: Cleveland, Hamburg.
13. novembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen.
15. novembra: Suffren, Havre.
17. novembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
19. novembra: Martha Washington, Trst; Westphalia, Hamburg.
20. novembra: Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
24. novembra: Berengaria, Cherbourg; La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.
27. novembra: France, Havre; Homeric, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
1. decembra: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

French Line
SAMO ŠEST DNI PREKO
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE
FRANCE 16. OKTOBRA - 6. NOV.
PARIS 23. oktobra — 13. nov.
HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE
Kabine tretjega razreda z umivaalniki in tako vode za 2.
4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plača.
19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

tah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas: Franklin in okolice, Anton Reljak. Kansas City, Kans., Fr. Zagar.

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Michigan: Detroit, Ant. Janežič.

Minnesota: Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. J. Peschel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatčič.

Montana: Kladu, Gregor Zobeč.

New York: Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masie.

Ohio: Barberton, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger, Louis Rudman, Anton Simeich, Math Slapnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant in J. Kumaš; Niles, Frank Kogoršek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakše; Bessemer, Louis Hrihar; Braddock, J. A. Germ Broughton, Anton Ipavec; Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina; Conemaugh, V. Rovansk; Krayn, Ant. Tauželj; Export, Louis Supancič, Geo. Prelich; Forest City, Math Kaznin; Farrell, Jeri; Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Faushek; Johnstown, John Polanc in Martin Korosets; Luzerne, Antor Osolinik; Frank Demshar, Manor, Penna; Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Machek in Fr. Podmitšek; Pittsburgh, Z. Jakše, Iz. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Presto; J. Demshar, Reading, J. Pezdir, Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schiffer; West Newton, Joseph Jovan; Willock, J. Peternel.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratinik in Joe Koren; Racine in okolice, Frank Jelen; Sheboygan, John Zorman; West Allis, Frank Skok.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

POZOR ROJAKI!
Prosti pouk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrt teden v petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

NAZNANILO.
Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naš znani zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE
in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravištvu.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvotne brozoparnike.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselnskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se namomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posleec osebno, bodisi v najbližnji naselnski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamete kakor korak, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK
52 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vsregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".